

ROVVILTNEMNDA I REGION 6

Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag

Protokoll fra møte i Rovviltnemnda for region 6 Midt-Norge

Tid: Torsdag 19. januar 2017 kl. 12:30 – 15:00

Sted: Scandic Hell Hotell i Stjørdal kommune

Deltagere: **Rovviltnemnda:** Gunnar Alstad (leder), Mattias Jåma, Anne Berit Sæther, Frank Sve. **Forfall:** Gunn Stokke (vara Per Olav Hopsø kunne ikke møte), Idar Bransfjell.

Andre: Inge Hafstad & Kjell Kippe (Fylkesmannen i Nord-Trøndelag), Kjell Vidar Seljevoll, Eva Alstad & Ole-Jakob Kvalshaug (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag), Astrid Buset & Marianne Aas Halse (Fylkesmannen i Møre og Romsdal), Jostein Dragset (Mattilsynet), Anne Marker & Anne Haneborg (Meråker kommune), Bjarne Høttmo (Meråker beitelag), Cathrine Enoksen & Lena Gjerde (Namsskogan rovdysersenter), Øystein Folden (Naturvernforbundet), Leif Hjulstad (Nord-Trøndelag Bondelag), Frank Røym (Sør-Trøndelag Bondelag), Atle Frantzen (Møre og Romsdal Bondelag)

Saksliste:

01/17: Godkjenning av innkallelse og sakliste

Nemndsleder Gunnar Alstad orienterte innledningsvis om brev fra Naturvernforbundet datert 11. januar 2017 der spørsmålet om hjemmel for å ha et lukket arbeidsmøte. Nemndsleder informerte om bakgrunnen for nemndas ønske om å kjøre arbeidsmøte lukket. Naturvernforbundet vil få en skriftlig tilbakemelding i etterkant av møte.

- Innkalling godkjent uten merknader
- Sakliste godkjent uten merknader

02/17: Referat- og orienteringssaker

1. Søknader om skadefellingstillatelser etter forrige møte

Sekretariatet orienterte om behandling av søknader om skadefellingstillatelser siden forrige møte, samt om avgjørelser av klager på vedtak.

2. Tildeling av jerv fra tilleggskvoten for lisensfelling av jerv 2016/17

Med hjemmel i delegert myndighet tildelte leder i rovviltnemnda region 6 Midt-Norge, i samråd med sekretariatet, et dyr fra tilleggskvoten for lisensfelling av jerv sesongen 2016/17 til «område uten mål om yngling i Møre og Romsdal» fredag den 13. januar 2017. Resterende tilleggskvote er nå på 2 jerver.

Leder av rovviltnemnda fikk delegert myndighet fra rovviltnemnda i sak 57/16 Eventuelt, punkt 3 «*Delegering av myndighet – tildeling fra tilleggskvoten for lisensfelling av jerv*» under rovviltnemndas møte i Molde den 25. oktober 2016.

3. Status for lisensfelling av jerv i region 6 Midt-Norge

Sekretariatet orienterte om statusen for lisensfelling av jerv pr. dags dato i region 6 Midt-Norge.

4. Ny kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe

Den 26. mai 2016 fattet rovviltnemnda, med hjemmel i § 8 i forskrift om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), vedtak om betingede skadefellingskvoter på gaupe, jerv og ulv i region 6 Midt-Norge for perioden 1. juni 2016 – 15. februar 2017. For gaupe ble det fattet vedtak om en kvote på 3 (tre) betingede skadefellingstillatelser. I etterkant av vedtaket er det registrert 3 (tre) døde gauper i vår region:

- Voksen hann gaupe påkjørt av toget i Meråker kommune 15. august 2016
- Ung gaupe påkjørt av bil i Orkdal kommune den 24. september 2016
- Voksen hann gaupe påkjørt av bil i Melhus kommune den 20. desember 2016

I henhold til rovviltforskriftens § 7, siste ledd, skal «*Etter at vedtak om kvote for felling er fattet etter forskriftens § 8 og § 10 og kvote for jakt etter forskriftens § 11, skal irregulær avgang av rovvilt innenfor regionen belastes den kvote som er bestemt av rovviltnemnden*». Dette betyr at kvoten for betingede skadefellingstillatelser på 3 gauper ble fylt opp. Sekretariatet sendte forslag om vedtak på ny kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe ut på e-post til nemndas medlemmer den 4. januar 2017.

Med bakgrunn i sekretariatets forslag fattet rovviltnemnda følgende vedtak den 9. januar 2017:

Med hjemmel i rovviltforskriftens § 8 (Jf. § 7, første ledd) har rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge fattet følgende vedtak om kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe i region 6 Midt-Norge for perioden fra og med 9. januar 2017 til og med 15. februar 2017:

- 2 (to) betingede skadefellingstillatelser
 - *Bestanden ligger på bestandsmålet (tre års gjennomsnitt 2014 – 2016). Terskelen for felling av skadegjørende gaupe bør være lav i områder uten mål om yngling av gaupe.*

Vedtaket ble utsendt i brev datert 9. januar 2017, og lagt ut på Miljøvedtaksregistrert www.miljovedtak.no samme dag.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Rovviltnemnda tar referat- og orienteringssakene til etterretning.

Rovviltnemndas vedtak (enstemmig):

- Rovviltnemnda tar referat- og orienteringssakene til etterretning.

03/17: Tidlig nedsanking av sau – tilbakemelding til Klima- og miljødepartementet

Klima- og miljødepartementets (KLD) brev datert 20. juni 2016 om tidlig nedsanking av sau innenfor yngleområdet for jerv er blitt fulgt opp av fylkesmennene i tråd med rovviltnemndas føringer gitt i sak 40/16 under telefonmøte den 28. juni 2016, sak 44/16 under møte i Grong kommune den 1. september og i sak 51/16 under møte i Molde den 24. – 25. oktober 2016.

Sekretariatets forslag til tilbakemelding til KLD

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge viser til brev fra Klima- og miljødepartementet (KLD) datert 20. juni 2016 vedrørende tidlig nedsanking av sau innenfor yngleområdet for jerv. Brevet ble første gang behandlet av rovviltnemnda under sak 40/16 *Eventuelt*, punkt 1 under telefonmøte den 28. juni 2016 der nemnda fattet følgende vedtak:

- Fylkesmennene følger opp brevet med dialog opp mot brukerne i inneværende beitesesong.
- Sekretariatet legger frem en sak ovenfor rovviltnemnda høsten 2016 for videre oppfølging av brevet fra KLD.

Under sak 44/16 *Status for oppfølging av brev datert 20. juni fra Klima- og miljødepartementet – tidlig nedsanking* av sau orienterte de respektive fylkesmennene i region 6 om hva som er gjort fra fylkesmennene for å følge opp KLDs brev om tidlig nedsanking i møte i nemnda den 1. september 2016. Blant annet sendte alle fylkesmennene brev til kommunene som har sau innenfor jerveprioriterte områder umiddelbart etter telefonmøte den 28. juni 2016 der kommunene ble orientert om innholdet i brevet fra KLD. Brevene ble etterfulgt av en mer detaljert forespørsel til kommunene og saueprodusenter. Fylkesmennene i Nord- og Sør-Trøndelag, samt Møre og Romsdal sendte sine oppsummeringer i brev til rovviltnemnda datert henholdsvis 9. desember 2016, 13. desember 2016 og 16. desember 2016 (se vedlegg).

Med bakgrunn i nemndas oppfølging av KLDs brev datert 20. juni 2016 og vedlagte brev fra fylkesmennene gir rovviltnemnda følgende tilbakemelding:

- Tidlig nedsanking av sau er mest fornuftig ved akutte skadesituasjoner. For å optimalisere effekten må hele beitelag sanke sauene samtidig.
- Tiltaket kan fungere godt som planlagt tiltak i de foretakene som evner å få ned store deler av besetningen innen normal sankedato (> 80 %). Imidlertid er det mange foretak som har begrenset tilgang på areal for beite og grovfôrproduksjon, og dermed små muligheter til planlagt tidlig nedsanking.
- Tiltaket vil binde opp svært store beløp hvis det skal tilbys som et planlagt tiltak for alle saueforetak innenfor forvaltningsområdet for jerv. Erfaringsmessig så er det ikke alle besetninger innenfor forvaltningsområdet som har årlige tap forvoldt av jerv, slik at tiltaket vil bli lite målrettet hvis det tilbys alle innenfor forvaltningsområdet for jerv.
- Mange saueforetak innenfor forvaltningsområdet er, av ulike årsaker, ikke villig til å benytte seg av dette tiltaket. I tilbakemeldingene fra saueforetakene oppgis det mange årsaker til at de ikke vil benytte tiltaket. Årsakene kan være dårlig kompensasjon, går ut over vinterfôret, lite tilgang til areal for hjemmebeite, ledig innmarksarealer ligger spredt og det er behov for gjerding, må leie arealene, tiltaket har kun skadeforskyvende effekt, tidlig sanking av sau vil gi større skader på tamrein (der det er sammenfall mellom beiteområdene), fratatt beiteretten etc.
- De økonomiske satsene (tilskuddet pr. dyr pr. dag) må gjennomgås av en kompetent faginstans som f.eks. NIBIO og forskriftsfestes nasjonalt.

Med bakgrunn i de undersøkelsene fylkesmennene har gjort mener rovviltnemnda at det er lite realistisk og lite målrettet bruk av forebyggende tiltaksmidler å gjennomføre systematisk tidlig nedsanking av sau innenfor forvaltningsområdet for jerv.

Rovviltnemndas tilbakemelding til KLD (enstemmig)

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge viser til brev fra Klima- og miljødepartementet (KLD) datert 20. juni 2016 vedrørende tidlig nedsanking av sau innenfor yngleområdet for jerv. Brevet ble første gang behandlet av rovviltnemnda under sak 40/16 *Eventuelt*, punkt 1 under telefonmøte den 28. juni 2016 der nemnda fattet følgende vedtak:

- Fylkesmennene følger opp brevet med dialog opp mot brukerne i inneværende beitesesong.

- Sekretariatet legger frem en sak ovenfor rovviltnemnda høsten 2016 for videre oppfølging av brevet fra KLD.

Under sak 44/16 *Status for oppfølging av brev datert 20. juni fra Klima- og miljødepartementet – tidlig nedsanking* av sau orienterte de respektive fylkesmennene i region 6 om hva som er gjort fra fylkesmennene for å følge opp KLDs brev om tidlig nedsanking i møte i nemnda den 1. september 2016. Blant annet sendte alle fylkesmennene brev til kommunene som har sau innenfor jerveprioriterte områder umiddelbart etter telefonmøte den 28. juni 2016 der kommunene ble orientert om innholdet i brevet fra KLD. Brevene ble etterfulgt av en mer detaljert forespørsel til kommunene og saueprodusenter. Fylkesmennene i Nord- og Sør-Trøndelag, samt Møre og Romsdal sendte sine oppsummeringer i brev til rovviltnemnda datert henholdsvis 9. desember 2016, 13. desember 2016 og 16. desember 2016 (se vedlegg).

Med bakgrunn i nemndas oppfølging av KLDs brev datert 20. juni 2016 og vedlagte brev fra fylkesmennene gir rovviltnemnda følgende tilbakemelding:

- Tidlig nedsanking av sau er mest fornuftig ved akutte skadesituasjoner. For å optimalisere effekten må hele beitelag sanke sauene samtidig.
- Tiltaket kan fungere godt som planlagt tiltak i de foretakene som evner å få ned store deler av besetningen innen normal sankedato (> 80 %). Imidlertid er det mange foretak som har begrenset tilgang på areal for beite og grovfôrproduksjon, og dermed små muligheter til planlagt tidlig nedsanking.
- Tiltaket vil binde opp svært store beløp hvis det skal tilbys som et planlagt tiltak for alle saueforetak innenfor forvaltningsområdet for jerv. Erfaringsmessig så er det ikke alle besetninger innenfor forvaltningsområdet som har årlige tap forvoldt av jerv, slik at tiltaket vil bli lite målrettet hvis det tilbys alle innenfor forvaltningsområdet for jerv.
- Mange saueforetak innenfor forvaltningsområdet er, av ulike årsaker, ikke villig til å benytte seg av dette tiltaket. I tilbakemeldingene fra saueforetakene oppgis det mange årsaker til at de ikke vil benytte tiltaket. Årsakene kan være dårlig kompensasjon, går ut over vinterfåret, lite tilgang til areal for hjemmebeite, ledig innmarksarealer ligger spredt og det er behov for gjerding, må leie arealene, tiltaket har kun skadeforskyvende effekt, tidlig sanking av sau vil gi større skader på tamrein (der det er sammenfall mellom beiteområdene), fratatt beiteretten etc.
- De økonomiske satsene (tilskuddet pr. dyr pr. dag) må gjennomgås av en kompetent faginstans som f.eks. NIBIO og forskriftsfestes nasjonalt.

Med bakgrunn i de undersøkelsene fylkesmennene har gjort mener rovviltnemnda at det er lite realistisk og lite målrettet bruk av forebyggende tiltaksmidler å gjennomføre systematisk tidlig nedsanking av sau innenfor forvaltningsområdet for jerv.

04/17: Samordningsoppdraget om forvaltningen av den sørnorske jervebestanden – tilbakemelding til region 3 Oppland

Med bakgrunn i at alle medlemmer i rovviltnemnda i region 5 Hedmark, samt 3 av 5 medlemmer i nemnda i region 3 Oppland (inklusive deres personlige vara) har lagt ned sine verv, har Miljødirektoratet overtatt myndighetsområdet til disse to nemndene. Sekretariatet for region 3 har i samråd med Miljødirektoratet utsatt fristen på 1. februar 2017 som ble gitt i møtet den 22. september 2016 på Lillehammer om tilbakemelding på samordningsoppdraget. Region 3 vil på et senere tidspunkt komme tilbake til nye frister i arbeidet.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Tilbakemelding på samordningsoppdraget må sees i sammenheng med revideringen av forvaltningsplanen. Fristen til å gi tilbakemelding til region 3 på samordningsoppdraget er utsatt på ubestemt tid. Med bakgrunn i dette utsettes saken til etter at rovviltnemnda har vedtatt hvilke soneringsalternativer for forvaltningsområde for jerv nemnda sender på offentlig høring i forbindelse med revideringen av forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 Midt-Norge, samt melding fra region 3 om ny frist.

Rovviltnemndas vedtak (enstemmig):

- Tilbakemelding på samordningsoppdraget må sees i sammenheng med revideringen av forvaltningsplanen. Fristen til å gi tilbakemelding til region 3 på samordningsoppdraget er utsatt på ubestemt tid. Med bakgrunn i dette utsettes saken til etter at rovviltnemnda har vedtatt hvilke soneringsalternativer for forvaltningsområde for jerv nemnda sender på offentlig høring i forbindelse med revideringen av forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 Midt-Norge, samt melding fra region 3 om ny frist.

05/17: Sekretariatets evaluering av forvaltningsplan

Under møte i rovviltnemnda den 26. mai 2016 vedtok nemnda i sak 31/16 at sekretariatet med sekretariatsgruppen starter evalueringen av sentrale punkter i forvaltningsplanen.

Sekretariatet har, sammen med sekretariatsgruppen, jobbet med evalueringen høsten 2016. Evalueringen ble lagt frem under nemndas arbeidsmøte/nemndsmøte 18. – 19. januar 2017. Sekretariatsgruppen hadde et arbeidsmøte den 17. november 2016 der punktene under evalueringen ble gjennomgått, et telefonmøte torsdag den 12. januar 2017, samt jevnlig e-post korrespondanse. Sekretariatet tok en kort gjennomgang av evalueringen under møte.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Rovviltnemnda tar sekretariatets evaluering til etterretning.

Rovviltnemndas vedtak (enstemmig):

- Rovviltnemnda tar sekretariatets evaluering til etterretning.

06/17: Tilbakemelding på KLDs notat om regional rovviltforvaltning og forvaltning av kongeørn

Klima- og miljødepartementet har i november 2016 utarbeidet et notat om regional rovviltforvaltning og forvaltning av kongeørn. Notatet er en oppfølging av NINAs rapport om evalueringen av regional rovviltforvaltning og NIBIOs rapport om rovviltbestandenes betydning for landbruk og matproduksjon basert på norske ressurser. Den delen som angår kongeørn er en oppfølging av flertallsmerknader i forbindelse med Stortingets behandling av representantsforslag, samt oppfølging av rapporten Miljødirektoratet leverte KLD om fremtidig forvaltning av kongeørn.

Det ble ikke satt av tid til en gjennomgang av notatet under møte.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Rovviltnemnda ber sekretariatet utarbeide forslag til uttalelse på KLDs notat om regional rovviltforvaltning og forvaltning av kongeørn basert på tilbakemeldingene fra nemnda under arbeidsmøte og ordinært nemndsmøte. Forslag til uttalelse sendes nemndas medlemmer på e-post for godkjenning.

Med bakgrunn i at det ikke ble noen gjennomgang av notatet verken under arbeidsmøte eller under ordinært nemndsmøte foreslo nemndsleder følgende endring av ordlyden i sekretariatets forslag:

- Rovviltnemnda ber sekretariatet i samarbeid med nemndsleder utarbeide forslag til uttalelse på KLDs notat om regional rovviltforvaltning og forvaltning av kongeørn. Forslag til uttalelse sendes nemndas medlemmer på e-post for godkjenning.

Rovviltnemndas vedtak (enstemmig):

- Rovviltnemnda ber sekretariatet i samarbeid med nemndsleder utarbeide forslag til uttalelse på KLDs notat om regional rovviltforvaltning og forvaltning av kongeørn. Forslag til uttalelse sendes nemndas medlemmer på e-post for godkjenning.

07/17: Post til nemnda

Sekretariatet går igjennom utsendt postliste.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Rovviltnemnda tar sekretariatets orientering til etterretning.

Rovviltnemndas vedtak (enstemmig):

- Rovviltnemnda tar sekretariatets orientering til etterretning.

08/17: Eventuelt

1. Møteplan for 2017

Rovviltnemnda satte opp møteplan for første halvdel av 2017.

- 10. mars 2017 – Scandic Hell Hotell i Stjørdal kommune
- 18. april 2017 – Scandic Hell Hotell i Stjørdal kommune
- 31. mai 2017 – Budalen i Midtre Gauldal kommune (etter invitasjon fra Synnerdalen beitelag)

Inge Hafstad

Sekretær for rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge

Seniorrådgiver

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag